



İlkokul

Sosyal Bilgiler

3. ÜNİTE ETKİNLİKLERİ VE DEĞERLENDİRME TESTİ



3. ÜNİTE ÖZETİ

- YÖNLERİMİZ
- YER TARİFİ YAPALIM
- ÇEVREMİZDE NELER VAR?
- HAVA DURUMU
- YAŞADIĞIMIZ YER
- DOĞAL AFETLERE HAZIR OLALIM

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- (.....) 1) Yönler isimlendirilirken güneş esas alınmıştır.
- (.....) 2) Ana yönler kuzey, güney, doğu ve batıdır.
- (.....) 3) Ara yönler kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatıdır.
- (.....) 4) Yön bulma yöntemlerinden biri de ay yöntemidir.
- (.....) 5) Bulutsuz akşamlarda gördüğümüz kutup yıldızı hep güneyi gösterir.
- (.....) 6) Karıncalar yuva yaparken toprağı yuvanın kuzeyine yığarlar.
- (.....) 7) Hristiyan mezarlarında ise baş kısmı kuzeyi gösterir.
- (.....) 8) Müslüman mezarlıklarda mezarların baş batıyı ayak kısmı doğuyu gösterir.
- (.....) 9) Düz bir yere bırakılan pusulanın renkli ucu hep batıyı gösterir.
- (.....) 10) Minarelerin şerefe kapıları güney yönü gösterir.
- (.....) 11) Kroki kâğıdının bir köşesinde yönler belirtilir.
- (.....) 12) Krokiler ölçülü olarak çizilirler.
- (.....) 13) Meteoroloji bilim dalıyla uğraşan kişilere meteorolog denir.
- (.....) 14) Ülkemizde hava durumu tahminlerini yapan kuruluş Karayolları Genel Müdürlüğüdür.
- (.....) 15) Meteoroloji Müdürlüklerinde hava tahmin uzmanları "meteorolojistler" çalışır.
- (.....) 16) Koyu yeşilden kahverengiye doğru değişen renk tonları yükselteleri ifade eder.
- (.....) 17) Açık maviden koyu maviye doğru değişen renk tonları ise derinliği ifade edilir.
- (.....) 18) Binalar depreme dayanıklı yapılması depremden sonra alınması gereken önlemlerden biridir.
- (.....) 19) Depremden önce afet hazırlık planının hazırlanmasına gerek yoktur.
- (.....) 20) Depremden önce deprem çantası hazırlanması çok önemlidir.
- (.....) 21) Deprem esnasında sağlam masa gibi bir eşyanın yanında çömel, kapan, tutun pozisyonuna geçilmelidir.
- (.....) 22) Deprem esnasında hemen merdiven asansör, pencere veya balkona doğru koşulmalıdır.
- (.....) 23) Deprem sonrasında hemen açık bir alana veya toplanma alanına gitmek gerekir.
- (.....) 24) Depremden sonra elektrik, su ve doğalgaz vanalarını kapatmalıyız.
- (.....) 25) Heyelan ülkemizde en çok Karadeniz Bölgesi'nde görülür.



Müslüm
TEKİN

(.....) 26) Heyelan riski olan yerlere binalar yapılarak tehlike önlenmiş olur.

(.....) 27) Heyelandan korunmak için eğimli alanlarda ağaçlandırma yapılmasına gerek yoktur?

(.....) 28) Çiğ ülkemizde en çok Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri'nde görülür.

(.....) 29) Sel ülkemizde en çok Karadeniz Bölgesi'nde çok görülür.

(.....) 30) Fırtınadan korunmak için fırtına bitene kadar ağaçların altında beklemeliyiz.

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayalım.



kuzeyi

hava olayları

fiziki

güneyi

doğal afet

doğal unsur

sağ

çığ

kroki

heyelan

deprem

meteoroloji

toprak

iklim

fırtına

sel

siyasi

yön

sembollerden

Demirkazık

çevre

barajlar

harita

sismograf

hava durumu

teraslama

kuzeyi

beşeri unsur

GPS

1) Herhangi bir yerin başka bir yere göre bulunduğu konuma denir.

2) Sabah güneş doğduğunda kolumuzu güneşin doğduğu yöne çevirirsek önümüz kuzeyi, arkamız güneyi, solumuz batıyı ve sağımız doğuyu gösterir.

3) Kutup yıldızına halk arasında "....." adı da verilir.

4) Ağaçların ve taşların yosun tutmuş tarafı gösterir.

5) Saatin akrebini güneşe döndürürüz. On iki rakamı ile akrebin tam ortasından geçen doğru gösterir.

6) Cep telefonları ve Navigasyon cihazları uydularından bilgi alarak yön tayini yapar.

7) Bir metre uzunluğundaki çubuğu güneşli bir günde öğle vakti yere dikersek kısa olan gölge gösterir.

Müşlüm
TEKİN

8) Bir yerin kuş bakışı görünüşünün ölçsüz olarak çizilmiş haline denir.

9) Krokide geometrik şekil ve faydalanılır.

10) Canlı ve cansız varlıkların birlikte yaşadıkları ortama denir.

11) Doğada kendiliğinden oluşmuş yeryüzü şekillerine denir.

12) İnsan zekâsının ve emeğinin ürünü olan oluşumlara denir.

13) Dünyamızda meydana gelen sıcaklık, yağış, sis, nem ve rüzgâr gibi olaylara denir.

14) Belirli bir yerdeki kısa süreli hava olaylarına denir.

15) Dünyamızda meydana gelen hava olaylarını inceleyen bilim dalına denir.

16) Belirli bir yerdeki uzun yıllar boyunca yaşanan hava durumu ortalamasına denir.

17) Yeryüzünün bir bölümünün veya tamamının, kuş bakışı görünüşünün belirli bir orana kadar küçültülerek düzlem üzerine çizilmesine denir.

18) Ülkelerin diğer ülkelerle sınırlarını, şehirlerin birbiriyle olan sınırlarını ve hangi bölgede olduklarını gösteren haritalara harita denir.

19) Herhangi bir yerin dağlarını, göllerini, akarsularını, ovalarını gösteren haritalara harita denir.

20) Doğadaki değişimler sonucu meydana gelen, can ve mal kayıplarına neden olan yıkımlara denir.

21) Yerkabuğunun derin katmanlarının kırılarak yer değiştirmesi ile ortaya çıkan sarsıntılara denir.

22) Deprem süresini ve büyüklüğünü ölçen alete " " denir.

23) Bir toprak parçasının eğim, su gibi etkilerle yer değiştirmesine denir.

24) Heyelandan korunmak için örtüsü korunmalıdır.

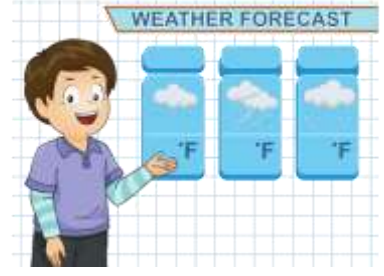
25) Deprem ve ses gibi etkenlerle dağlardan aşağı doğru kayan büyük kar kütlelerine denir

26) Çığdan korunmak için yapılmalıdır.

27) Şiddetli yağmurlar ve eriyen kar suları nedeniyle toprağı su altında bırakan ani su taşkınlarına denir.

28) Selden korunmak için teraslama ve yapılmalıdır.

29) Rüzgârın hızlı bir şekilde esmesine denir



DEĞERLENDİRME TESTİ

1) Herhangi bir yerin başka bir yere göre bulunduğu konuma ne denir?

- A) Çevre B) Yön C) sokak D) cadde

2) Yönler isimlendirilirken aşağıdakilerden hangisi esas alınmıştır?

- A) Ay B) Yıldızlar C) Dünya D) Güneş

3) Aşağıdakilerden hangisi ana yöndür?

- A) batı B) kuzeybatı
C) güneybatı D) güneydoğu

4) Aşağıdakilerden hangisi yön bulma yöntemlerinden biri değildir?

- A) Saat yöntemi ile yön bulma
B) Ay yöntemi ile yön bulma
C) Çubuk yöntemi ile yön bulma
D) Yosunlar ile yön bulma yöntemi

5) "Sabah güneş doğduğunda sağ kolumuzu güneşin doğduğu yöne çevirirsek önümüz kuzeyi, arkamız güneyi, solumuz batıyı ve sağımız doğuyu gösterir." Şeklinde anlatılan yön bulma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çubuk yöntemi ile yön bulma
B) Saat yöntemi ile yön bulma
C) Karınca yuvaları ile yön bulma
D) Güneş yöntemi ile yön bulma

6) Kutup yıldızına halk arasında verilen isimdir?

- A) Sirius B) Demirkazık
C) Vega D) Capella

7) Ağaçların ve taşların yosun tutmuş tarafı hangi yönü gösterir.

- A) doğu B) batı C) kuzey D) güney

8) Müslüman mezarlıklarda mezarların baş kısmı hangi yönü gösterir?

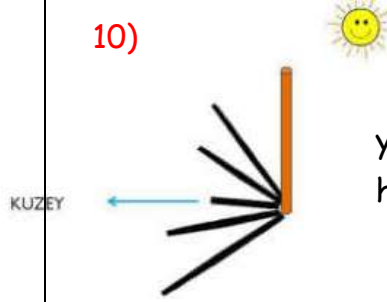
- A) doğu B) batı C) kuzey D) güney

9) Görseldeki yön bulma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?



- A) Saat yöntemi ile yön bulma
B) Güneş yöntemi ile yön bulma
C) Çubuk yöntemi ile yön bulma
D) Pusula ile yön bulma yöntemi

10) Görseldeki yön bulma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?



- A) Saat yöntemi ile yön bulma
B) Güneş yöntemi ile yön bulma
C) Çubuk yöntemi ile yön bulma
D) Pusula ile yön bulma yöntemi

11) Bir yerin kuş bakışı görünüşünün ölçsüz olarak çizilmiş haline ne denir?

- A) Harita B) görsel C) şekil D) Kroki

12) Krokide aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmez?

- A) Kuşbakışı görünüşten B) Ölçekten
C) Çizimden D) Bir alandan

13) I. Bir yerin kuş bakışı görünüşünün ölçsüz olarak çizilmiş haline kroki denir.

II. Kutup yıldızına halk verilen isimdir.

III. Herhangi bir yerin başka bir yere göre bulunduğu konuma verilen addır.

Aşağıda verilen kavramların hangisinin açıklaması yukarıda yoktur?

- A) Kuş bakışı B) yön
C) kroki D) Demirkazık

14) I. Dünyamızda meydana gelen sıcaklık, yağış, sis, nem ve rüzgâr gibi olaylara hava olayları denir.

II. Belirli bir yerdeki kısa süreli hava olaylarına hava durumu denir.

III. Belirli bir yerdeki uzun yıllar boyunca yaşanan hava durumu ortalamasına verilen addır.

Aşağıda verilen kavramların hangisinin açıklaması yukarıda yoktur?

- A) iklim B) hava durumu
C) hava olayları D) çevre

15) "dağ, bina, ova, tepe, köprü, baraj, koy, deniz, ada, tarla, tünel, vadi, göl" yanda verilenlerden kaç tanesi doğal unsurdur?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10

16) Dünyamızda meydana gelen hava olaylarını inceleyen bilim dalına ne ad verilir?

- A) psikoloji B) arkeoloji
C) meteoroloji D) biyoloji

17) I. Metre

II. Barometre

III. Pusula

IV. Termometre

Hava tahminlerinde kullanılmak üzere sıcaklık ve basınç değerlerini ölçülmesi için aşağıdaki aletlerin hangilerinden yararlanır?

- A) I ve II B) II ve IV
C) II ve III D) I ve IV

18) Fay hatlarının kırılması, yanardağ patlamaları ve yeraltındaki büyük mağaraların çökmesi hangi doğal afetin oluşmasına neden olur?

- A) Sel B) çığ
C) deprem D) heyelan

19) Haritaya baktığımız zaman aşağıdakilerden hangisini kıyılarda görebiliriz?

- A) tepe B) ova
C) plato D) koy

20) Ülkemizde en fazla etkili olan, en fazla can ve mal kaybına sebep olan doğal afet hangisidir?

- A) Sel B) deprem
C) heyelan D) çığ

21) Deprem sırasında yapılacaklar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sarsıntı bitene kadar beklenmelidir.
B) Merdiven asansör, pencere veya balkona doğru koşulmalıdır.
C) Olduğumuz yerde hareket etmeden beklemeliyiz.
D) Deniz kıyısındaysak orada durmaya devam etmeliyiz.

Meslüm
TEKİN

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- (D) 1) Yönler isimlendirilirken güneş esas alınmıştır.
- (D) 2) Ana yönler kuzey, güney, doğu ve batıdır.
- (D) 3) Ara yönler kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatıdır.
- (Y) 4) Yön bulma yöntemlerinden biri de ay yöntemidir.
- (Y) 5) Bulutsuz akşamlarda gördüğümüz kutup yıldızı hep güneyi gösterir.
- (D) 6) Karıncalar yuva yaparken toprağı yuvanın kuzeyine yığarlar.
- (Y) 7) Hristiyan mezarlarında ise baş kısmı kuzeyi gösterir.
- (D) 8) Müslüman mezarlıklarda mezarların baş batıyı ayak kısmı doğuyu gösterir.
- (Y) 9) Düz bir yere bırakılan pusulanın renkli ucu hep batıyı gösterir.
- (D) 10) Minarelerin şerefe kapıları güney yönü gösterir.
- (D) 11) Kroki kâğıdının bir köşesinde yönler belirtilir.
- (Y) 12) Krokiler ölçülü olarak çizilirler.
- (D) 13) Meteoroloji bilim dalıyla uğraşan kişilere meteorolog denir.
- (Y) 14) Ülkemizde hava durumu tahminlerini yapan kuruluş Karayolları Genel Müdürlüğüdür.
- (D) 15) Meteoroloji Müdürlüklerinde hava tahmin uzmanları "meteorolojistler" çalışır.
- (D) 16) Koyu yeşilden kahverengiye doğru değişen renk tonları yükselteleri ifade eder.
- (D) 17) Açık maviden koyu maviye doğru değişen renk tonları ise derinliği ifade edilir.
- (Y) 18) Binalar depreme dayanıklı yapılması depremden sonra alınması gereken önlemlerden biridir.
- (Y) 19) Depremden önce afet hazırlık planının hazırlanmasına gerek yoktur.
- (D) 20) Depremden önce deprem çantası hazırlanması çok önemlidir.
- (D) 21) Deprem esnasında sağlam masa gibi bir eşyanın yanında çömel, kapan, tutun pozisyonuna geçilmelidir.
- (Y) 22) Deprem esnasında hemen merdiven asansör, pencere veya balkona doğru koşulmalıdır.
- (D) 23) Deprem sonrasında hemen açık bir alana veya toplanma alanına gitmek gerekir.
- (D) 24) Depremden sonra elektrik, su ve doğalgaz vanalarını kapatmalıyız.
- (D) 25) Heyelan ülkemizde en çok Karadeniz Bölgesi'nde görülür.

- (Y) 26) Heyelan riski olan yerlere binalar yapılarak tehlike önlenmiş olur.
- (Y) 27) Heyelandan korunmak için eğimli alanlarda ağaçlandırma yapılmasına gerek yoktur?
- (D) 28) Çiğ ülkemizde en çok Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri'nde görülür.
- (D) 29) Sel ülkemizde en çok Karadeniz Bölgesi'nde çok görülür.
- (Y) 30) Fırtınadan korunmak için fırtına bitene kadar ağaçların altında beklemeliyiz.

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayalım.

- 1) Herhangi bir yerin başka bir yere göre bulunduğu konuma **yön** denir.
- 2) Sabah güneş doğduğunda **sağ** kolumuzu güneşin doğduğu yöne çevirirsek önümüz kuzeyi, arkamız güneyi, solumuz batıyı ve sağımız doğuyu gösterir.
- 3) Kutup yıldızına halk arasında "**Demirkazık**" adı da verilir.
- 4) Ağaçların ve taşların yosun tutmuş tarafı **kuzeyi** gösterir.
- 5) Saatin akrebinin güneşe döndürürüz. On iki rakamı ile akrebin tam ortasından geçen doğru **güneyi** gösterir.
- 6) Cep telefonları ve Navigasyon cihazları **GPS** uydularından bilgi alarak yön tayini yapar.
- 7) Bir metre uzunluğundaki çubuğu güneşli bir günde öğle vakti yere dikersek kısa olan gölge **kuzeyi** gösterir.
- 8) Bir yerin kuş bakışı görünüşünün ölçüsüz olarak çizilmiş haline **kroki** denir.
- 9) Krokide geometrik şekil ve **sembollerden** faydalanılır.
- 10) Canlı ve cansız varlıkların birlikte yaşadıkları ortama **çevre** denir.
- 11) Doğada kendiliğinden oluşmuş yeryüzü şekillerine **doğal unsur** denir.
- 12) İnsan zekâsının ve emeğinin ürünü olan oluşumlara **beşeri unsur** denir.
- 13) Dünyamızda meydana gelen sıcaklık, yağış, sis, nem ve rüzgâr gibi olaylara **hava olayları** denir.
- 14) Belirli bir yerdeki kısa süreli hava olaylarına **hava durumu** denir.
- 15) Dünyamızda meydana gelen hava olaylarını inceleyen bilim dalına **meteoroloji** denir.
- 16) Belirli bir yerdeki uzun yıllar boyunca yaşanan hava durumu ortalamasına **iklim** denir.
- 17) Yeryüzünün bir bölümünün veya tamamının, kuş bakışı görünüşünün belirli bir orana kadar küçültülerek düzlem üzerine çizilmesine **harita** denir.

- 18) Ülkelerin diğer ülkelerle sınırlarını, şehirlerin birbiriyle olan sınırlarını ve hangi bölgede olduklarını gösteren haritalara **siyasi** harita denir.
- 19) Herhangi bir yerin dağlarını, göllerini, akarsularını, ovalarını gösteren haritalara **fiziki** harita denir.
- 20) Doğadaki değişimler sonucu meydana gelen, can ve mal kayıplarına neden olan yıkımlara **doğal afet** denir.
- 21) Yerkabuğunun derin katmanlarının kırılarak yer değiştirmesi ile ortaya çıkan sarsıntılara **deprem** denir.
- 22) Depremi süresini ve büyüklüğünü ölçen alete "**sismograf**" denir.
- 23) Bir toprak parçasının eğim, su gibi etkilerle yer değiştirmesine **heyelan** denir.
- 24) Heyelandan korunmak için **toprak** örtüsü korunmalıdır.
- 25) Deprem ve ses gibi etkenlerle dağlardan aşağı doğru kayan büyük kar kütlelerine **çığ** denir
- 26) Çığdan korunmak için **teraslama** yapılmalıdır.
- 27) şiddetli yağmurlar ve eriyen kar suları nedeniyle toprağı su altında bırakan ani su taşkınlarına **sel** denir.
- 28) Selden korunmak için teraslama ve **barajlar** yapılmalıdır.
- 29) Rüzgârın hızlı bir şekilde esmesine **fırtına** denir

DEĞERLENDİRME TESTİ

1 B

11 D

2 D

12 B

3 A

13 A

4 B

14 D

5 D

15 B

6 B

16 C

7 C

17 B

8 B

18 C

9 A

19 D

10 C

20 B

21 A